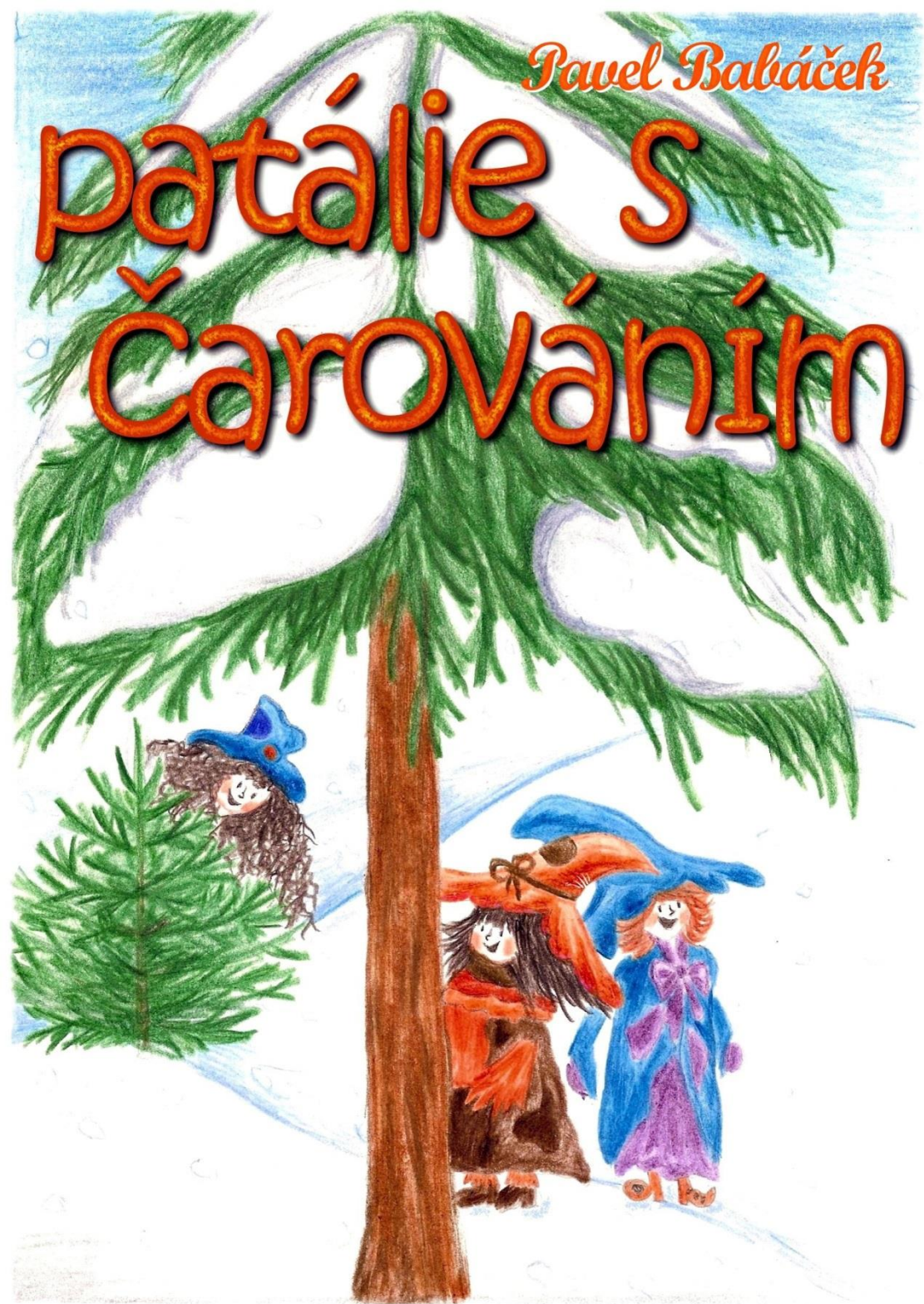


Pavel Babáček

patálie s čarováním



Pavel Babáček
Patálie s čarováním



1

A bylo sněhu toho roku.

Až se v Boromírském lese smrky ohýbaly a klaněly se jedlím. Jedle se zas na oplátku skláněly k smrkům a borovice se ukláněly všem. V knížectví pana knížete Boromíra už vládl věky mír a dobře se žilo lidu prostému i stavu panskému.

Čarodějnické dcerky kouzelníka Hromďase se proháněly v houštinách, kde plašily zajíce a srnky. Dokonce i paní liška vylezla z nory, aby se podívala, co je to venku za hlahol. Když viděla, jen pokývala hlavou a prskla: „Holky bláznivý.“ Pak zalezla do svého pelíšku se ještě chvíličku prospat.

Mardžána, Margona a Mara, jak se dcerky jmenovaly, si honičku zpestřovaly hrou na schovávanou. Ale nebyla to obyčejná hra. Uměly už hodně kouzel a každá z nich se dokázala proměnit tak, aby ji sestry okamžitě nepoznaly.

Nejlepší a nejnovější kouzlo znala Mara. Naučila se sama proměnu na jedlovou šišku. V kouzelné knize (kterou potají otevřela) byl návod i na proměnu ve starý pařez, ale jak správně usoudila, šišek bylo v lese mnohem víc.

Takže teď ležela na závěži pod statnou jedlí a s pobavením pozorovala Margonu s Mardžánou, jak ji marně hledají.

Najednou zaslechla, že zafrkal kůň.

I obě sestry zpozorněly.

Z úžlabiny se ozvala veselá melodie, kterou si potichu pohvizdoval mladík, co vedl za ohlávku vzrostlého valacha. Kůň měl do postroje zavěšenou odvětvenou kládu, již táhl smykem tak lehce, jako by ani sněhu nebylo.

„Martin!“ Vypískla Margona, chytila sestru za ruku a zmizely v mlázi. Mara jen v duchu vrtěla hlavou. Obě se umí proměnit na vítr nebo na vodu, tak proč se tedy schovávají jako lidi? Musí se jich na to potom zeptat.

Mladík s valachem se přiblížili skoro až k ní, když si Martin všiml, že kůň pokulhává.

„Ale, ale copak Ferdo...? Že by spadla podkova?“

Přitáhl oštěž a postupně mu prohlédl všechna čtyři kopyta.

„No... a kdyby jenom jedna. Musíme se vydat do vsi, tam tě kovář oková.“

Odpojil kládu od postroje, pohlédl na ni, s úsměvem prohodil „nikam mi neuteč“ a začal se obracet i s Ferdou k domovu. Ten málem v té chvíli dupl kopytem na Maru, která rozšustila nazlobeně šupiny:

„Pozor, POZÓÓR! O p a t r n ě !!! chlape...“

Podívej se, kam ten tvůj vůl šlape...!“

Mladík ale neslyšel, nerozuměl jedlové řeči a začal se od Mary a sester v houští vzdalovat.

Ne nadarmo požádal kládu, aby zůstala na svém místě. V Boromírském lese se totiž někdy stávaly podivuhodné věci.

A i klády se občas samy přemístily z místa, kam je natahal s Ferdou, na úplně jiné.

Ve vsi se říkalo, že v lese straší, ale takovým řečem se Martin jenom smál.

Už pátý rok kácel, odvětvoval a svázel stromy, jenže strašidlo nikdy žádné nezahlédl. Už pátým rokem měl od pana knížete glejt na prodej dřeva pro celé knížectví a za celou dobu v lese nic zvláštního ani nezaslechl.

Jen to přemísťování věcí.

Trochu mu to hlavou vrtalo a ne že ne, ale byl mladý, veselý a starosti si moc nepřipouštěl. Vždycky nakonec zanotoval:

„Ono se nám to nějak vyvrbí... a VŠECHNO stejně jenom vítr ví.“

2

Z mlází vykoukly dvě hlavy.

„Fíha... to bylo o ždíbec,“ odfoukla si Margona. „Tatínek by se hněval.“

Jako trest, na celý prosinec, by z nás udělal dřeva. Vlastně prosinec... toho už je kousek jen. Takže na leden.“

Mardžána zakroutila hlavou: „Proč by to dělal? A... copak nás vidí?“

„Znáš přece pravidlo,“ vskočila jí do věty sestra a obě souhlasně pronesly:

„Hlavně si nevšímat lidí...“

Maru už přestalo bavit si hrát na schovávanou, když ji nikdo nehledá, a zamumlala vratné kouzlo. Zjevila se sestrám za zády a trošku je polekala, když dodala: „Ale tenhle mládenec, co bydlí na kopci v chaloupce z chvojí, tenhleten, sestřičky, za zájem stojí.“

Margona pokrčila nosem.

„No, on mě vlastně nijak zvlášť neláká, ale přiznávám, je to kus fešáka a... ..a chtěla bych se naučit jezdit na koni.“

„Na koni?“ zasmála se Mardžána.

„Mě si jízdou na Ferdovi sotva někdo nakloní. To kdyby zapískal nějakou písničku jenom pro mě, tak potom bez pochyby.“

„Mardžáně se Martin líbí!“ vykřikla Margona. „A tobě, Maro?“

„Ani dost málo,“ zalhala, „jen si ho nechte.“

„Urrřčitě,“ zavrtěla nevěřičně hlavou Margona. „Ještě bys škrábala nehtem, až se ti to rozleží.“

„Já? Tobě straší ve věži a... už bylo dost křiku,“ snažila se odvést řeč. „Jsme jako banda výtržníků, co vyřvávají na lesy.“

„Výtržníků říkáš...?“ usmívala se Mardžána a klepla loktem Margonu do boku.

„Pojď, vyškubem jí pačesy.“

Z hry na schovávanou se vmžiku stala hra na honěnou.

Ve vteřině byly čarodějnice ty tam.

Jen jedny do široka otevřené oči pozorovaly to náhlé ticho.

Martin se doma přiblkl a do opasku dal zlaťák, co utržil z poslední fůry smrčí pro pány ze mlýna. Chtěl se zastavit u hokynářky ponakoupit a přemýšlel, že by možná i na žejdlík k putykáři zašel.

Ferda před chalupou odfrkával, až mu šla pára od nozder. I on se na výlet těšil. Dostane nové podkovy a kovářovic Librunka mu vždycky dala nějakou dobrůtku.

V létě jablko nebo mrkev, ale takhle v zimě to bude určitě cukr. Navíc se u kováře potká s Bělkou, kobyolkou, do které byl už dávno zakoukaný. Už aby byli na cestě, usmíval se. No... nedivte se, i koně se umí usmívat... a jak hezky.

3

A mrzlo, až kosti lkaly a sníh křupal, jak se mládenec s hnědákem dostávali k okraji lesa. Z okraje byl vidět kříž na kostelíčku, a po chvílce už oba slyšeli zvonění kladiva na kovadlině. Ferda zastříhal ušima a přidal do kroku. Martin mu přitáhl otež, a jak šel vedle něj, tak mu pošeptal do ucha:

„Nechvátej... slyšíš, jak zvoní? Takhle kovářům práce vycinkává. Třeba tam má dvacet koní a budem čekat... marná sláva.“

Kovář Kamil zrovna odložil kladivo a pořádně rozpumpoval měch, aby vzduchem výheň oživil. Za chvíličky vyjmul ze žhavých uhlíků skoro doběla vybarvenou špičku motyky, položil ji na kovadlinu a opět se chopil kladiva. S prvním úderem se za ním ozvalo: „Buď zdrav, kováři... ať se dílo podaří.“

Otočil se, usmál a zahřměl silným hlasem, neb potichu mluvit neuměl.

„Jémine, ahoj Martine. Počkej, jen srovnám tady tu motyku, aby stará Panáčková netropila rotyku, že nemá s čím pole okopávat.“

„A co Librunka, už se bude vdávat?“ optal se Martin a ihned dodal: „Vždyť už má ten správný věk...“

Kamil ještě několikrát klepl kladivem, proti světlu zkontroloval práci a až pak odpověděl. „Věk... no to ona by měla. Jenže aby vůbec někoho chtěla. Na tancovače ji mládenci prováděli a ona nic. A přitom tanečníci skvělí. A z dobrých rodin. No co by chtěla víc???“

„Třeba pořád na toho pravého čeká,“ zasmál se Martin a rozhodil ruce.

„Čeká... čeká, ale čas je jako řeka. Já ji sice do ničeho nenutím...“

„Tak počkej,“ skočil mu do věty Martin, „ten pravý se objeví a pak nezabráníš v letu perutím.“

„Asi máš pravdu, Martine,“ pokýval kovář hlavou, „a... jenom jsi zašel, nebo potřebuješ služby mé...?“

„Když už se, Kamile, ptáš. Ferda ztratil dvě podkovy. Ztratily se... byl to mžik. Že mi ho zas okováš? Já zatím zajdu do hokynářství a až tam budu hotový, nezajdeme na žejdlík?“

Mistru kovářskému zasvítily oči.

„Na jeden žejdlík, když je mráz? To si radši dáme máz. Tak já se pustím do díla a... a že pozdrav posílám.“

Martin rázně otevřel dveře do kupeckého krámu a otrásl se.

„Dobrého dne vinšuju, paní Jarmíno. Máte tady hroznou zimu, takhle hned chytíte rýmu. Brrr.“

„Ahoj Martine,“ pozdravila hokynářka zachumlaná do kožichu. „Tentokrát sníh přišel časně a dřeva máme už jen málo. Přitáhneš nám fůru?“

„Jasně... a kdy by se vám šikovalo?“

„Nejlíp včera,“ zasmála se Jarmína, „no prostě... bez dlouhých fraků, ať mám teplo po baráku.“

„Do večera se nestihnu vrátit a s Kamilem chceme v putyce za pivíčko groš utratit.“

„Zítřka po obědě bude dřevo tady, stačí?“

„Jak se ráčí, dřevorubče, jak se ráčí,“ pokývala hokynářka.

„A co tě vlastně přivádí? Potřebuješ něco? Všechno máme, vyber, co chceš a u dříví to vyrovnáme.“

„Chtěl bych...“ Martin si zamnul čelo a pak spustil: „Libru a půl soli, a pepře za půl groše, čtvrt věrtele smoly a kůži na galoše. A taky pytel mouky,“ dodal rychle, protože paní Jarmína už začala nosit věci na pult.

Všechno bylo zabalené. Martin s hokynářkou ještě poklábosil, protože Jarmína novinek z knížectví znala vždycky přehršel, a pak se domluvili, že si pro nákup přijede až s Ferdou.

Martin se totiž ještě před odchodem z kovárny s Kamilem domluvil, že u něj přespí a vyrazí až za svítání. To kdyby si ty mázy piva dali dva.

Když se blížil ke kovárně, nebylo slyšet žádného zvonění kovu o kov. Ferda už má nově podkovy, pomyslel si a zamířil ke kovářově stáji.

Uvnitř stál jeho valach a uždiboval z otepi sena, co mu dal kovář do žlabu.

„Koukám, že je o tebe dobře postaráno,“ pochválil polohlasem Martin Kamila.

„Jen v klidu přežvykuj...“ poplácal Ferdu po krku, „vyrazíme až ráno.“ A vyšel ze stáje na mrazivý vzduch.

5

Jak vrzly dveře, otočil se Kamil, který si zrovna umýval ruce, za zvukem.

„Už jsi zpátky? No, já už mám taky hotovo. Jestli máš hlad, sáhni si támhle do ošatky a zakroj chleba... a slaninu nechceš... třeba? Včera jsem ji doudivl a hned ji, sotva se dnes probudil, posnídal. Je dobrá...“ dodal Kamil s úsměvem.

„Děkuju, na hlad dám slaninu rád,“ zasedl Martin ke stolu, nožem ukrojil a pokračoval.

„Járku, a kde máš Librunku a paňmámu kovářku?“ Hned jak dořekl, kousl se do jazyku. Kovářova žena začátkem léta utekla s kupcem, co jel okolo do Rakous.

Kamil přinesl slaninu, položil ji na dubový stůl vedle ošatky, sedl naproti a rozvážně odpověděl:

„Kovářka... vždyť víš, ta záležitost nemilá... a Librunka? Vlastně už měla být zpátky. Já myslel, že se vrátila, jak jsi venku bouchnul vrátky. Nebyla tu žádná práce, tak si místo lelků jela projet Bělku.“ Martin si všiml, že ve stáji není kovářova kobyla. Jen... myslel si, že ji Kamil zase půjčil tesařovi Čížkovi, kterému v létě zchroml jeho grošák.

„Kamile, za chvíli tma všechno pokryje, i klekání už budou odbíjet.“



Oba se svorně zvedli a v té chvíli uviděli oknem, jak s odfrknutím před kovárnou zastavila v oblaku rozvířeného sněhu Bělka s Librunkou na hřbetě. Ta svižně seskočila a rychle ji zavedla do stáje.

„Holka ztřeštěná,“ zabručel kovář, „viděls, jak jezdí rychle? I rejtaři pana Boromíra ji nazývají vichrem.“

„Bud' rád, Kamile, že jen doma nesedí a nepřebírá pentličky.“

„Víš,“ naklonil se kovář k Martinovi, „občas jí v očích vídávám malinkatý d'áblíčky. Je hrozně neposedná a... někdy až do nezbedna, ale je to moje malá dcerka.“

„Jak malá...?“ rozesmál se Martin. „Vždyť je velká... už je doopravdy velká...!“

Librunka zatím třela otepí sena Bělku do sucha, protože byla od trysku trošku schvácená. Bělka byla klidná, ale vlastně dost udivená. Librunka na ni ve stáji pokaždé mluvila, ale dnes byla docela potichu. Kobyłka ji po očku pozorovala a viděla, že Librunka má takový zamyšlený výraz, který vídala někdy u kováře. Co se děje? Ptala se sama pro sebe, ale byla mladá a za chvíli pohodila hlavou, protože věcem lidským nerozuměla a konečně odpověděla zařetáním na Ferdovo také řehtavé pozdravení.

Librunce vrtalo hlavou, co vlastně na mýtince dnes viděla a slyšela.

Taky nevěřila povídání stařenek, když se sešly u draní peří, že v Boromírském lese straší, ale...

Dnes zažila něco, co jí říkalo pravý opak.

Když připravila pořádný kovářský oběd, napadlo ji, že se projede.

S Bělkou vyjížděla na výlety moc ráda. Toulaly se spolu kolikrát až po panském údolí, což je daleko předaleko za Boromírským lesem. V chalupě bylo v zimě mnohem méně k obstarání, než bývávalo v létě, a tak vyrážely na jízdu docela často.